Jos. Lada:

Moje abeceda

Moje abeceda

Sestavil J. Stivín-Foltýn. — Obrázky J. Lady.

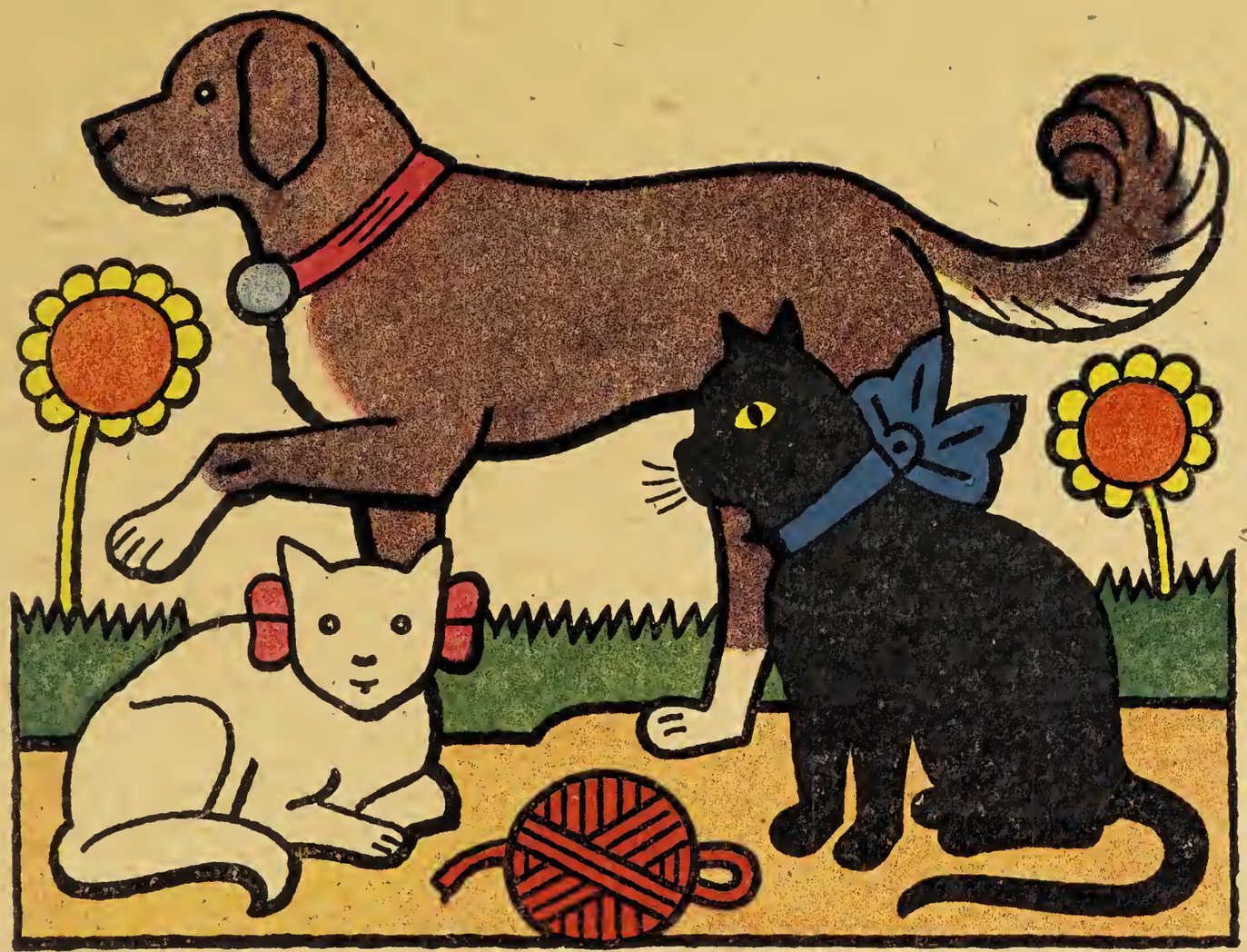

A becede, kočka přede,
kocour motá, pes počítá
kolik nití
do desíti.

Proč pes nemá kočky rád.

Za dávných časů měla jedna princezna psa a kočku. Jednou chtěla poznat, které z obou zvířat ji více miluje. „Kdo z vás mi prokáže lépe svou lásku, ten u mne zůstane a druhého propustím," řekla princezna psovi a kočce. „Dávám vám tři dny času."

Pes odběhl. Vydal se na lov a shromáždil za tři dny hojně zvěřiny, bažantů, tetřevů a koroptví. Na lesním lovu si do krve rozedral kůži, při zápase se zvířaty utržil mnoho ran. A při tom ještě střežil za nocí zámek princeznin a jednou zahnal zloděje, který chtěl princeznu oloupit.

Kočka zatím ležela u princezny, lísala se k ní, nehnula se od ní ani na krok po celé tři dny, z večera prováděla různé veselé kousky, aby se princezna smála. Hrbila hřbet, ježila srst, dělala kotrmelce na koberci a poskakovala směšně při hře s klubíčkem nití.

Když uplynuly tři dny, přišel pes k princezně a snesl jí všechnu ulovenou zvěř. Princezna ho vyhnala, protože byl špinavý, uválený a zkrvácený. A hubovala, že ze zvěře, kterou přinesl, teče krev na vzácné koberce. Kočka stala se miláčkem princezny. A princezna ji ještě zvlášť pochválila, když kočka mlsně olizovala s koberců krev.

Od té doby nemá pes kočky rád. Lidé říkají o kočkách, že jsou falešné, ale mnozí lidé jsou také takoví.

Byla jedna babka,
prodávala jabka,
za děravý groš,
prodala jich koš.

Hloupá bába.

Jeden obchodník přijel do města. Byl tu velký trh a sešlo se mnoho lidí. Tak se stalo, že obchodník nikde v městě nedostal teplého oběda. Mrzut chodil po ulicích a tu viděl sedeti bábu, která prodávala koláče. Měla už jen dva na ošatce.

„Co stojí ty koláče?“ ptal se obchodník.

„Dvě koruny, milý pane,“ odpověděla bába.

„Koupím tedy oba.“

„To nejde, pane. Prodám ti jen jeden.“

„Prodej oba, mám hlad! Proč pak chceš prodat pouze jeden?“

„Když bych oba prodala, s čím bych tady seděla?“ odpověděla bába.

„Nu, šla bys si domů odpočinout, když jsi všecko prodala,“ smál se jí obchodník. „Prodáváš přece koláče, abys je prodala a něco na nich vydělala. Neprodáváš je proto, abys tu mohla celý den sedět.“

Mnozí lidé nemyslí na to, proč konají tu či onu práci. A zatím co jiný nepracuje, oni pracují ještě více, než je třeba.

Cibuláři jedou,
cibuličku vezou,
cibulička platí,
kopa za dva zlatý.

Proč má cibule tolik šatů?

„Co mám dělati, abych byla krásnější nad růži?" ptala se cibule dubu.

„Vezmi si příklad ze mne, vyrůstej v pevný strom, který přečká věky," pravil dub. To se cibuli nelíbilo.

„Co mám dělati, abych byla krásnější nad růži?" ptala se cibule bílé lilie.

„Zachovej sobě a pěsti svou krásnou bílou, čistou barvu, abys na slunci zářila co běl slonové kosti," odpověděla lilie. To se cibuli nelíbilo.

„Co mám dělati, abych byla krásnější nad růži?" ptala se jabloně.

„Nehleď na zevnější krásu, ale dávej lidem i zvěři sladké osvěžující plody jako já. Budeš užitečnější než růže," odpověděla jabloň. Také to se cibuli nelíbilo.

Usmyslila si, že předstihne růži nádherou. Navěšela na sebe hodně šatů zlatého lesku. Myslela, že bude krásnější a krásnější, čím více bude míti šatů. Ale když se nejvíce nafintila, řekly o ní ostatní květiny, že se podobá spíše bramboru než růži. A smály se jí.

Cibule zaplakala a zalezla pod zemi. Od té doby roste pod zemí a když ji lidé krájejí, tekou jim slzy z očí.

Dědečku, dědečku, koleda,
dejte oříšek nebo dva.
Nedáte-li oříšek,
provrtám vám kožíšek.

Dědečkova pohádka.

Dědeček měl vnoučka, který si pořád něco přál. Dědečka to zlobilo a proto vypravoval vnoučkovi tuto pohádku:

Byli jednou jeden sedlák a selka, kteří si pořád něco přáli. Dobrá víla to slyšela, přišla k nim a řekla jim, že si mohou tři přání říci a splní se jim. Ale jen tři, víc nic. Sedlák i selka se tuze radovali.

Když k večeři opíkali si brambory, které pěkně voněly, povídá žena: „Kéž by byla k těm bramborům pěkná jitrnička.“ A ejhle, už byla na misce nejkrásnější jitrnice.

Sedlák se zlobil, že selka první přání tak promarnila a ve zlosti povídá: „Bodejť ti ta jitrnice k nosu přirostla!“ Sotva to dořekl, už se jitrnice selce houpala na nose jako nejkrásnější husarský knír, a ne a ne dolů.

Musili tedy požádati dobrou vílu, aby jitrnici selce s nosu sundala. Tak neměli z daru dobré víly nic a poznali, že ani příležitost k štěstí není nic platna, nemá-li člověk rozum.

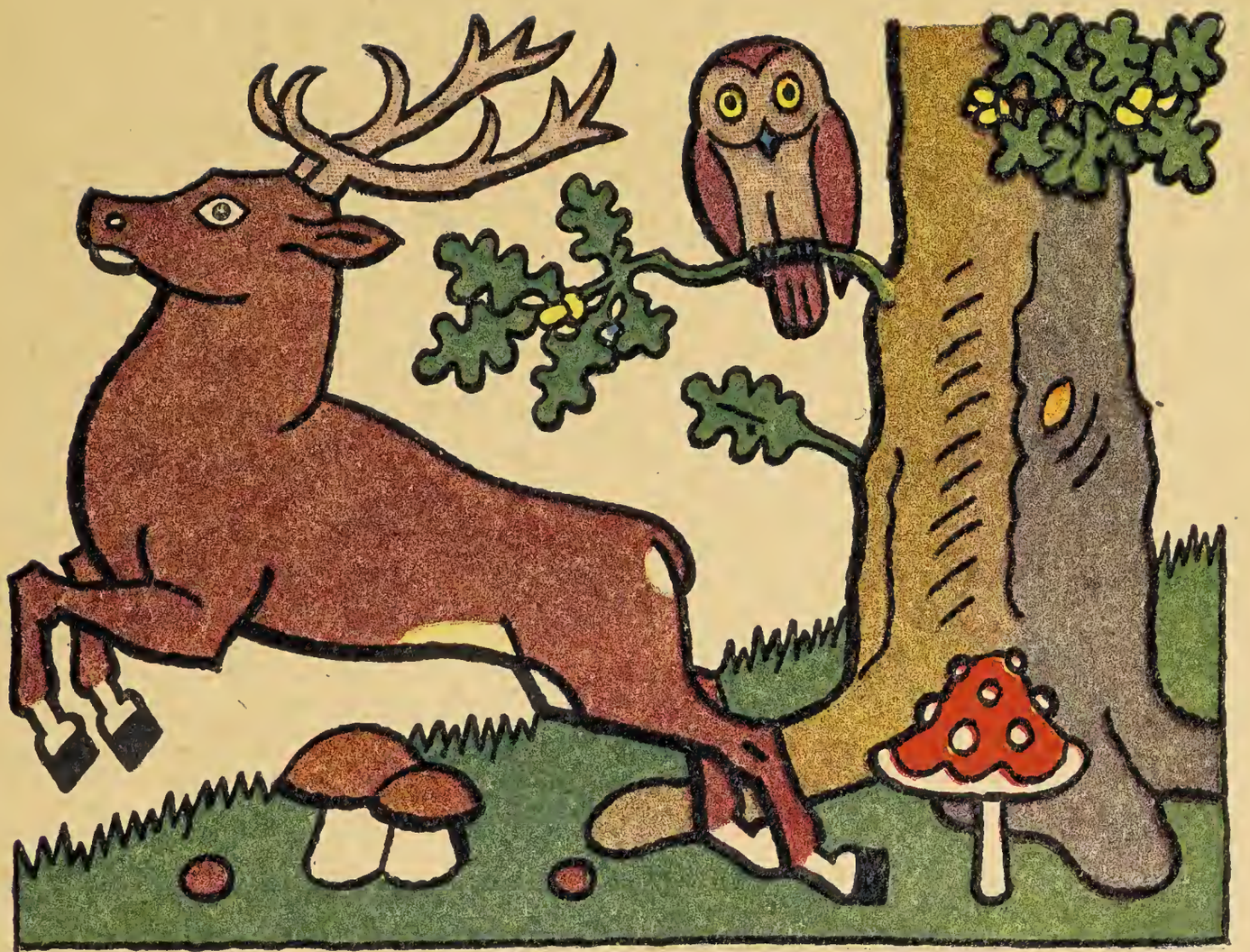

Ej, hora, hora zelená,
zabili Janka místo jelena.
Sova na dubě žalostně hude,
že jeho mamka plakati bude.

Jelen a sejček.

Potkal sejc jelena a povídá: „Proč tak utíkáš?“

„Jak nemám utíkati, když zlí lidé mne stále pronásledují,“ odvece jelen.

„Vidíš, to bych neřekl,“ povídá sejc, „že jsou lidé tak zlí, vždyť k vůli nám krásný kostel s věží postavili, abychom měli kde bydlet.“

Sůva a slunce.

Sůva je noční pták. Ve dne spí a v noci loví a houká. Nemá ráda světla slunečního.

„Pro mne by nemuselo slunce být,“ pravila zvířatům; „já jsem proslavena tím, že žiji v noci, když slunce nesvítí.“

„Bylo by tedy po tvé slávě, kdyby byla stále noc, protože pak by všechna zvířata žila jako ty,“ pravila jí chytrá sojka.

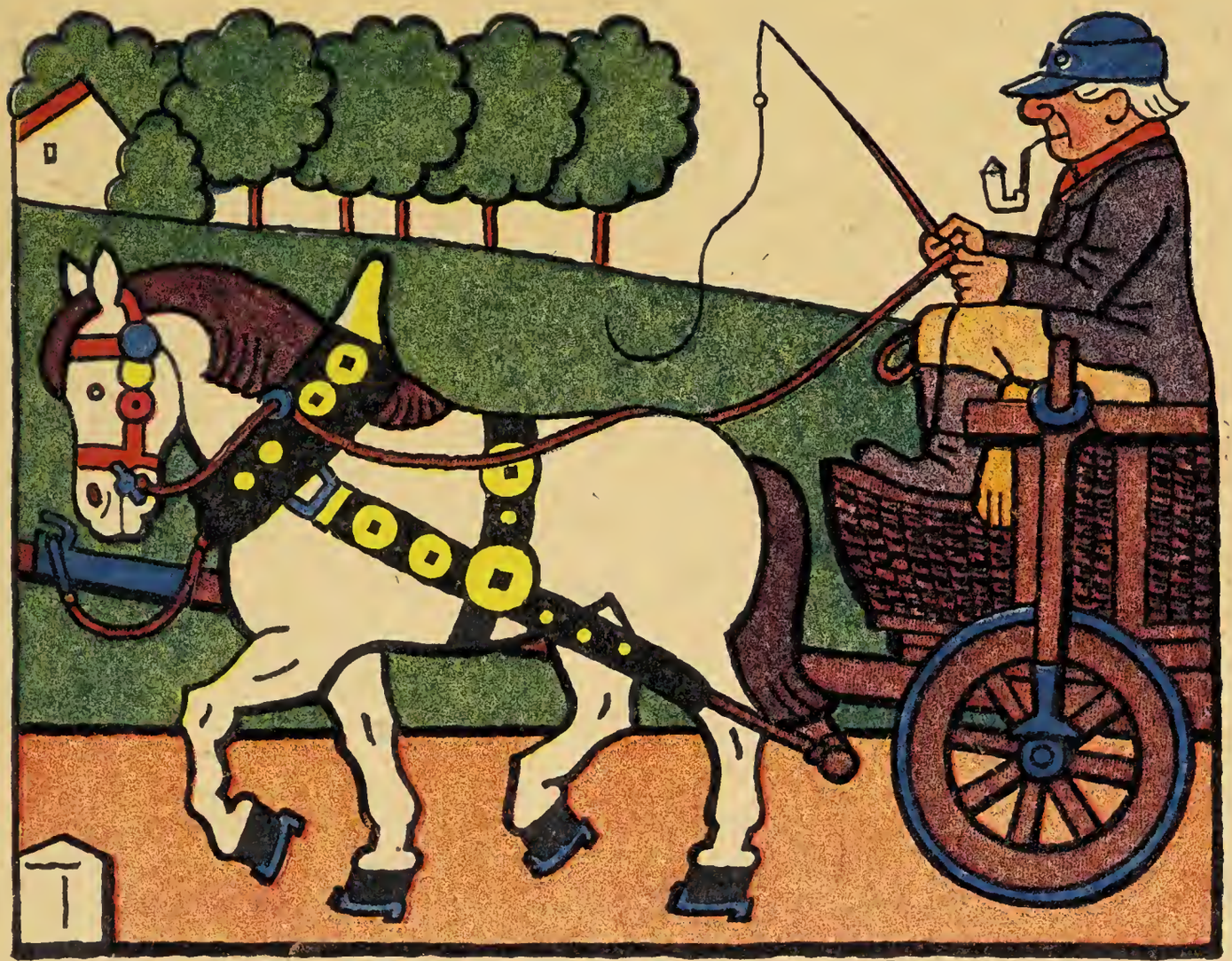

Formane, formane,
valach ti netáhne,
rozřezej klobouk, udělej chomout,
potom ti potáhne.

Jak učili koně mluvit.

Jeden král slyšel kdysi, že kůň je velmi chytré zvíře. Umínil si tedy, že musí míti koně, který by se naučil mluvit jako člověk. Zavolal si jednoho mudrce a řekl mu: „Naučíš mého koně mluvit!" Mudřec odpověděl: „Toho nedovedu, králi! Ještě žádný kůň se nenaučil mluvit". Král byl zlý člověk a nesnesl odmluvy. Pravil: „Já ti to poroučím a musí to být! Nenaučíš-li koně mluvit, přijdeš o hlavu." Mudřec se zalekl, poklekl před králem a slibil, že tedy bude učit koně králova lidské řeči. Jen prosil, aby mu na to dal král aspoň tři roky času. Lidé také se učí několik let po svém narození, než umí dokonale mluvit. Král svolil.

Nešťastný mudřec měl jen tři roky života, pak ho čekala potupná smrt. Jednou král vstoupil do stáje. Mudřec tu právě učil koně mluvit. Křičel mu do ucha: „Koníčku, možná, možná, možná!" Král se ho ptal, co ta slova mají znamenat. Mudřec mu odpověděl: „Dal jsi mi, králi, tři roky času, abych naučil koně mluvit. Nedovedu toho. Ani za tři roky se kůň mluvit nenaučí! A proto říkám třikrát: možná, možná, možná. To znamená: Možná, že ten kůň pojde dříve, než tři roky uplynou, možná, že do té doby zemře král, nebo možná, že zemřu já sám." Král se zastyděl, když poznal, že chtěl mudrce zbavit života pro nemožnou věc a nařídil mu, aby už koně mluvit neučil. A než minuly tři roky, zlý král zemřel.

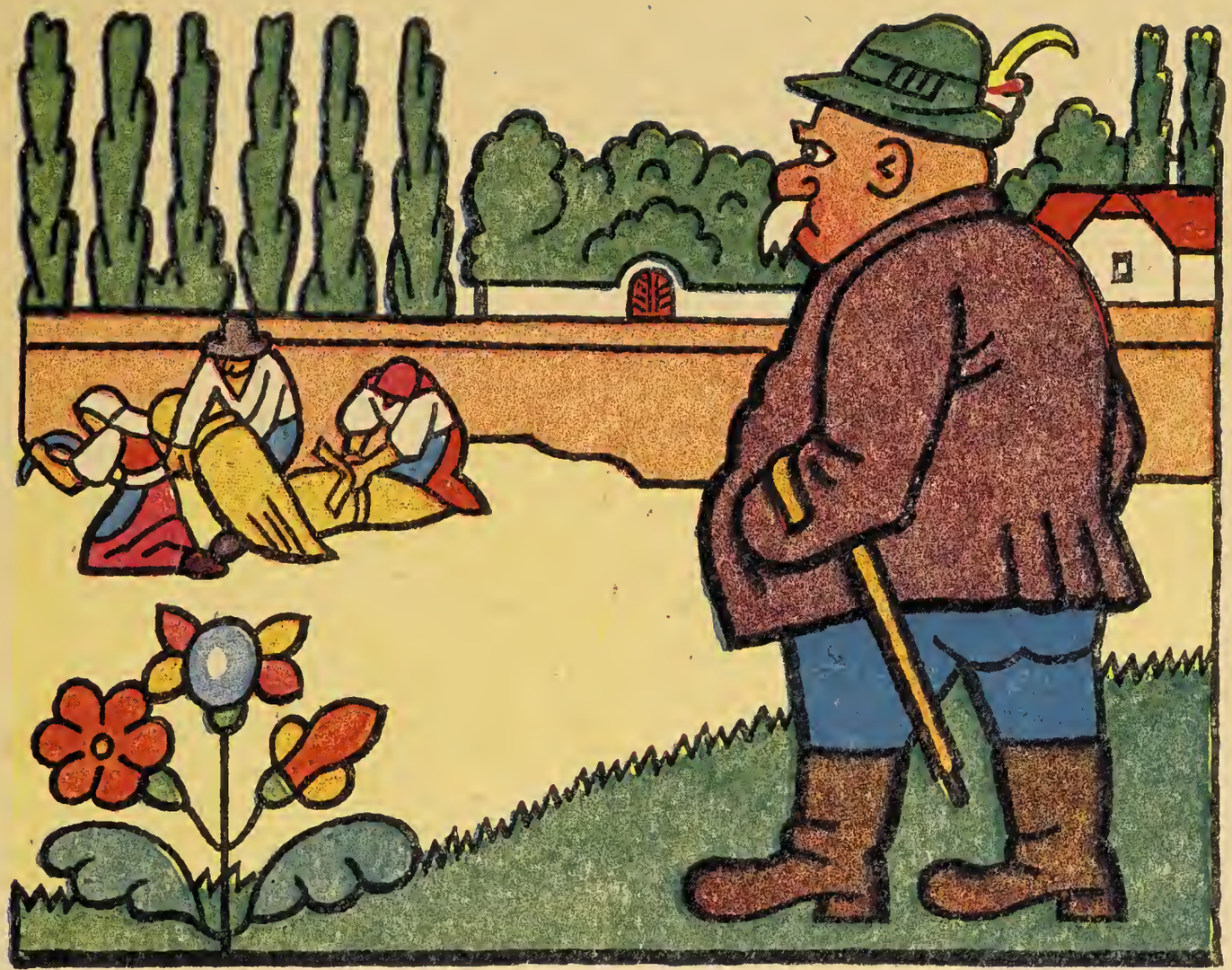

Gazda už se dívá,
kdy se dožne niva.
Dožne, až dáš žencům
jídla dost a piva.

Nevrlý gazda.

Jistý gazda (hospodář), který byl znám jako hrubý a nevrlý člověk, stěžoval si sousedu, že mu hospodářství nejde a ptal se ho, čím to je, že jemu se všecko dobře daří.

„Mám u sebe zázračné koření," pravil soused.

„Jak se jmenuje to koření," ptá se gazda, „a v které apatyce je prodávají?"

„To koření se jmenuje dobrota a trpělivost," povídá soused gazdovi, „a toho vy nemáte."

Jelenovy parohy.

Jelen si stěžoval zajíci, že musí nosit těžké parohy. „Buď rád," pravil mu zajíc. „Když tě myslivec zastřelí a lidé snědí, aspoň ty krásné parohy po tobě zůstanou."

Husička divoká,
letěla s vysoka,
nemohla doletět,
spadla do potoka.

Divoká husa.

Jednou potkala divoká husa husu domácí.

„Poleť s námi," povídá, „uvidíš překrásné zahrady, nádherná města a širé moře."

„A kde máte potravu na cestě?" ptá se husa domácí.

„Tu si musí každá z nás hledat sama," řekla divoká husa.

„Tak s vámi nepůjdu," odvece husa domácí, „tady jdu jen ke korýtku, kde mi hospodyně potravu uchystá a dobře se vykrmím."

„Dobře se vykrmím, dám se zaříznout a sníst," vysmála se jí divoká husa a odletěla.

Myslivec na hostině.

„Já bych nechtěl být myslivcem," pravil na hostině jeden pán. „Chodí po lese a střílí nevinná zvířata."

„Vidíte," pravil mu myslivec, „tu divokou husičku, kterou právě jíte, jsem také zastřelil! A rukavice máte z kůže jelena, klobouk z chlupů zajíce, ty také musel myslivec zastřelit!"

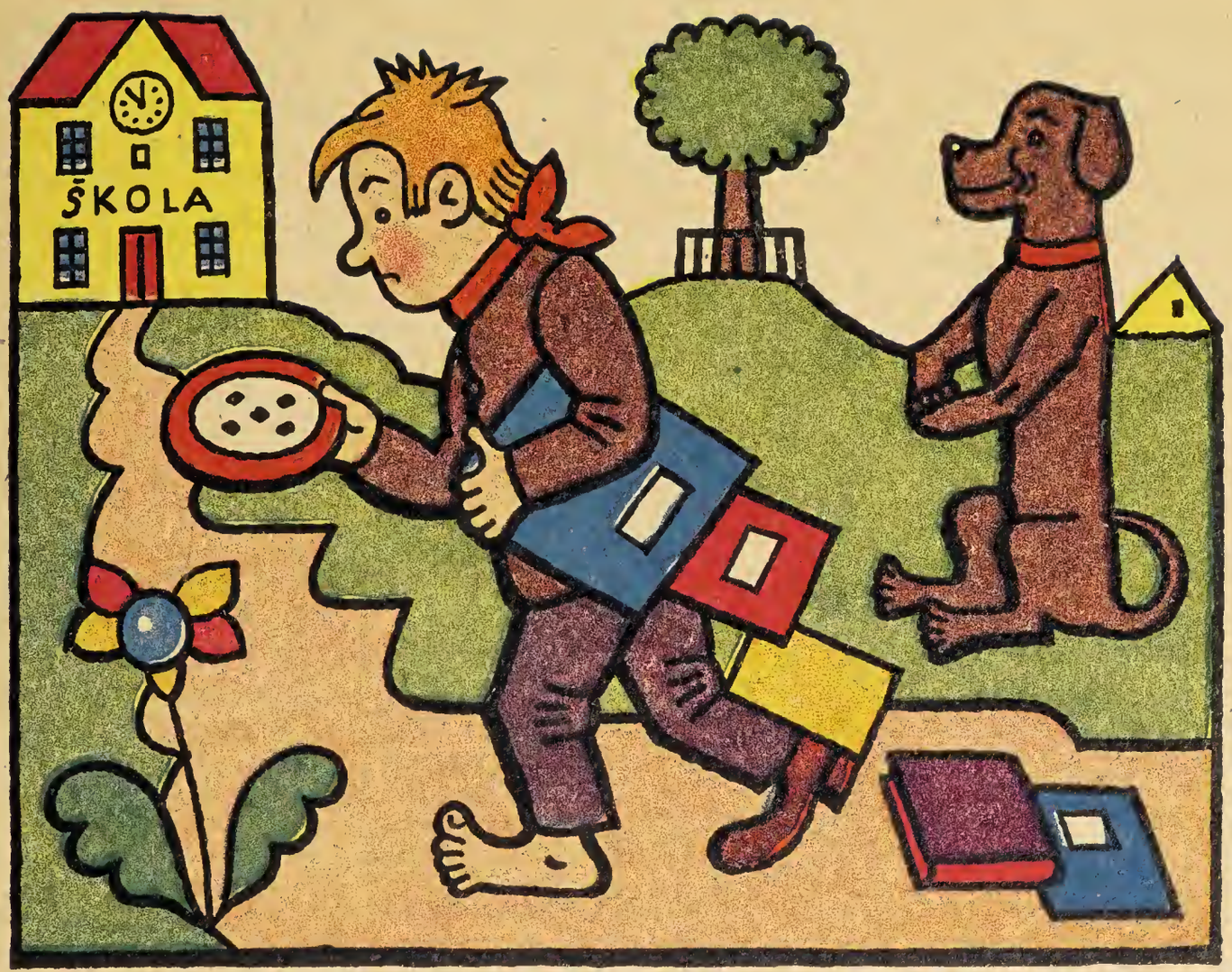

Iványk hle, do školy jde,
nemyl se, nečesal,
protože pozdě vstal,
koláč má v práci, učení ztrácí.

Jak dělili koláč.

Vašek a Stašek dostali u tety veliký koláč s tvarohem a švestkami. Také hrozinky v něm tu a tam byly. Teta řekla: „Tady máte, chlapci, koláč. Ty, Vašku, jsi starší, tak jej rozděl. Ale to ti povídám, af se rozdělíš se Staškem poctivě!“ Vašek se tázal: „Tetičko, jak mám koláč rozdělit, aby to bylo poctivě?“ Tetička se usmála a řekla: „Poctivě rozdělíš koláč, dáš-li Staškovi větší kousek a sobě ponecháš menší!“ Vašek se na chvíli zamyslel a pak podal koláč Staškovi: „Tu máš, Stašku, rozděl ho ty! Ale poctivě. Větší kus dáš mně a menší si necháš.“ Tak to tedy Vašek provedl, aby přece jen dostal z koláče větší kus.

Iványek a počty.

Iványek se nerad učil počtům.

„Co z tebe bude, chlapče, nebudeš-li umět počítat?“ říkal pan učitel.

„Já budu hledět, abych měl vždycky tolik peněz, že bych je ani nemusel počítat,“ pravil hloupý Iványek.

Jedna dvě, Honza jde,
nese pytel mouky,
máma se raduje,
že bude péct dolky.

Honzův stoleček.

Když byla za války veliká nouze o mouku a o všechno jídlo, probudil se Honza na peci. Spal bez přestání několik let, od té doby, co osvobodil zakletou princeznu. Matka vyprávěla Honzovi, jaká je všude nouze o jídlo. Honza si vzpomněl, že dostal od krále, kterému přivedl princeznu, kouzelný stoleček. Když řekl: „Stolečku, prostři se!" bylo hned jídla dost. Povídá tedy Honza mamince: „Mámo, tuhle za pecí je stoleček, který dá jídla dost. Musí se mu jen říci: „Stolečku, prostři se!" Matka měla radost, zkusila to a opravdu: Stoleček byl hned plný všech možných jídel. Jak se to dověděly sousedky, prosily ji, aby jim také půjčila stoleček. A tak se všichni ve vsi najedli a ještě měli zásobu.

Přišel do vsi pán z města. Když o tom stolečku slyšel, dal Honzově matce pytel peněz a ona mu jej prodala. Honza spal na peci a nevěděl o ničem. Pán z města se těšil, že bude velikým boháčem, bude-li prodávat, co stoleček přinese. Ale stoleček ho nechtěl poslouchat. Pán křičel: „Stolečku, prostři se!" A stoleček nic. Šel tedy k matce Honzově a křičel, že ho podvedla. Honza to slyšel a povídal: „Ten stoleček byl dobrý, ale dostal jej do ruky nepoctivý člověk. Tím jste ho zkazili, kouzlo už je pryč!"

Pán měl zlost, že jeho nepoctivost byla tak vyzrazena. Honza mu už pytel peněz nevrátil.

Kohoutek kokrhá,
už bude ráno,
pojedem na pole,
vstávej, Marjáno.

Chlubný kohoutek.

Kohoutek zpozoroval, že právě když ráno kokrhá, sluněčko nad horu vyskočí. I svolal všecku drůbež z celého dvora a pravil: „Moje kokrhání je tak silné a mocné, že i sluněčko mne musí poslouchat a jak zakokrhám, nad horu vyskočí.“

Ale na druhý den bylo tuze zamračeno a sluněčko se ani neukázalo. Všecka drůbež se vysmála chlubnému kohoutu, který myslil, že slunce poslouchá jeho kokrhání.

Dva košťatáři.

Byli jednou dva nepoctiví lidé a prodávali košťata. Jeden prodal už skoro všecka košťata, druhý žádné. Povídá tedy: „Nechápu, kamaráde, proč dáváš košťata tak lacino. Já sice proutí k nim kradu, ale za práci přec musím něco mít.“

„Víš,“ povídá druhý, „já prodávám proto tak lacino, že jsem ta košťata ukradl už hotová.“

Líto je mně, má matičko,
líto je mně vás,
že vy jste mne těžko vychovala
a já musím pryč od vás.

Člověk a šaty.

V perské zemi žil jeden mudřec a chodil od města k městu. Poučoval lidi a sám se také učil ze života v různých krajích. V jednom městě slyšel o velikém boháči, který byl znám svou štědrostí, pohostil každého, kdo k němu přišel. Mudřec ho navštívil, ale boháč mu nedal jíst a poslal ho pryč, protože neměl pěkných šatů. Mudřec tedy šel a opatřil si krásné šaty, bohatě zdobené. Pak šel k bohatému muži znovu. Ten se mu hluboce uklonil a pozval ho ke stolu.

Mudřec posadil se ke stolu, ale nejedl ničeho z podávaných jídel. Vzal kaši a pomazal si jí celé šaty. Vzal číši vína a vylil si je na šaty. Nabral si omáčky a zase ji rozlil po šatech.

„Co to děláš, milý příteli?“ ptal se ho boháč.

„Včera jsem přišel k tobě ve starých šatech a tys mne nepohostil, poslal jsi mne pryč. Dnes jsem přišel v nových nádherných šatech a tys mne ihned uvedl ke stolu, abys mne pohostil. Z toho soudím, že jídla svá a nápoje nedáváš mně, nýbrž mým šatům. A proto jich nejím a nepiji, ale dávám je šatům.“

Měsíček vychází nad ty lesy,
už mne v těch Klatovech nic netěší,
těšívalo, už nebude,
budu si hledati štěstí jinde.

Hádka o měsíc.

Hoši seděli večer v zahradě. Na nebi svítil měsíc, ale chvílemi jej zakryly mraky, které se po nebi rychle honily. Vypadalo to, jako by měsíc utíkal a mraky stály. Jenda to také tvrdil a nechtěl věřit, že je to naopak, že měsíc stojí a mraky utíkají. Frantík postavil Jendu pod strom, aby viděl měsíc skrze větve. A hle, měsíc stál na svém místě mezi větvemi a mraky přebíhaly. Teď už Jenda uvěřil.

Pak Jenda tvrdil, že v měsíci sedí David a hraje na harfu. Je prý ho docela jasně vidět a také jedna stará paní mu to povídala. Hoši se mu smáli a řekli to otci.

Otec přivedl jednou všechny hochy ke svému příteli na hvězdárně. Nařídili dalekohled, veliký jako pořádné dělo. Jenda se podíval na měsíc dalekohledem. Viděl ho mnohem větší, než pouhým okem, protože dalekohled mu měsíc přiblížil. Na měsíci byly hory, doliny, roviny, jako na zemi. Ale Davida s harfou tam Jenda nespatřil. Hvězdář pravil, že by Davidovi na měsíci umrzly prsty, protože je tam tak veliká zima, jakou my na zemi ani neznáme.

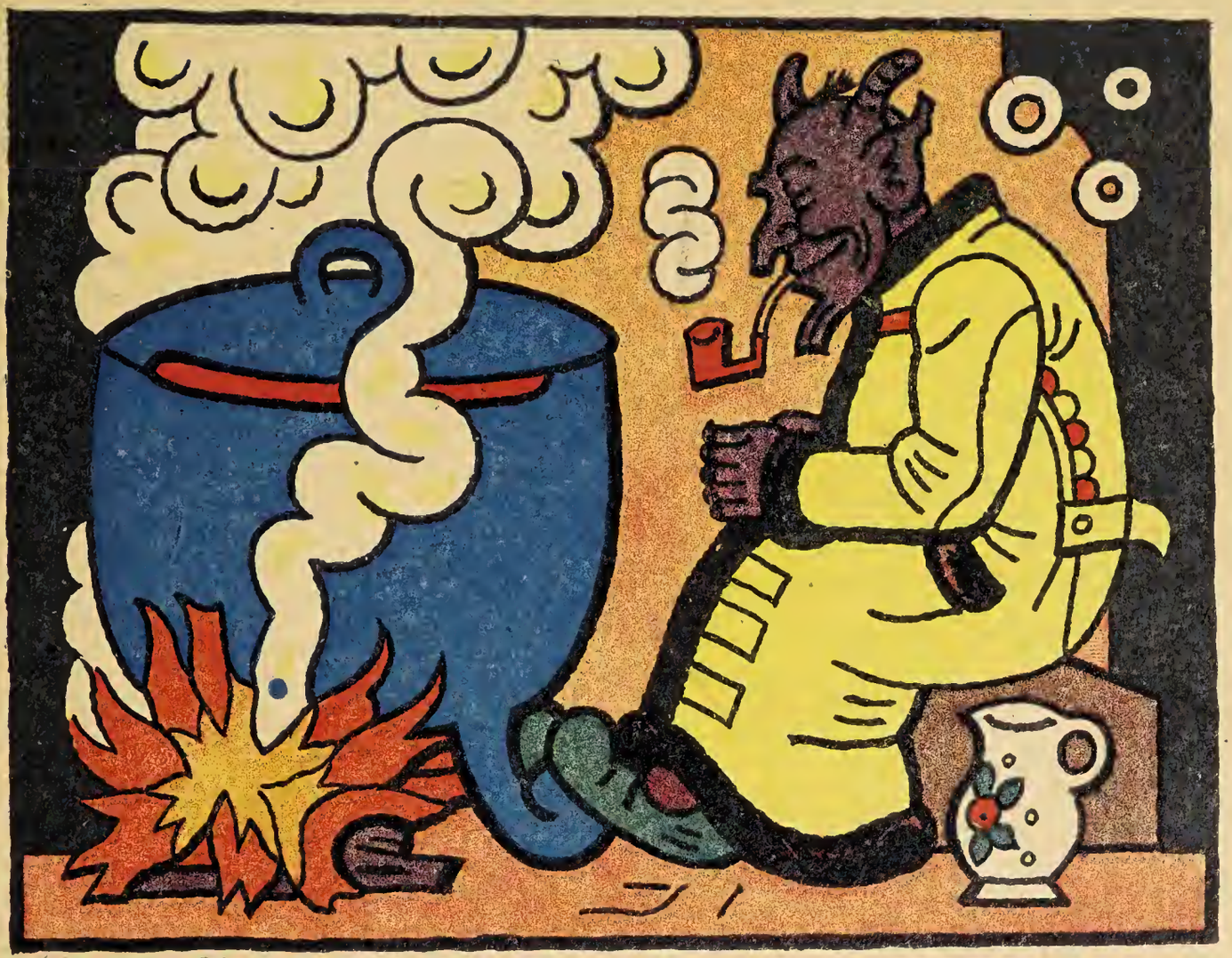

Není lepší na tom světě
jako čertům v pekle,
ve dne v noci přikládají,
pěkně sedí v teple.

Hloupý čert.

K učenci přišel čert a pouštěl naň hrůzu, pravě, že ho roztrhá. Učenec podíval se mu na kopyta a povídá: „Chudáčku, ty mne nesežereš, podle kopyta vidím, že patříš k býložravcům a ti masa nežerou."

Čert se zastyděl a zmizel, ani smrad po něm nezbyl.

Zlato a železo.

Kovář vzal železo, položil je na kovadlinu a počal do něj bušit perlíkem. Železo naříkalo a vzdychalo. U kovadliny ležel kus zlata. Zlato se ptalo železa: „Proč tak naříkáš a vzdycháš? Mne také kovali a nenaříkalo jsem. Snášelo jsem klidně rány."

„Ach," vzdychlo železo, „kladivo, jež do tebe bušilo, bylo tobě cizím. Ale mne bije kladivo, které je také ze železa, tedy můj vlastní bratr. A proto mne to tak bolí!"

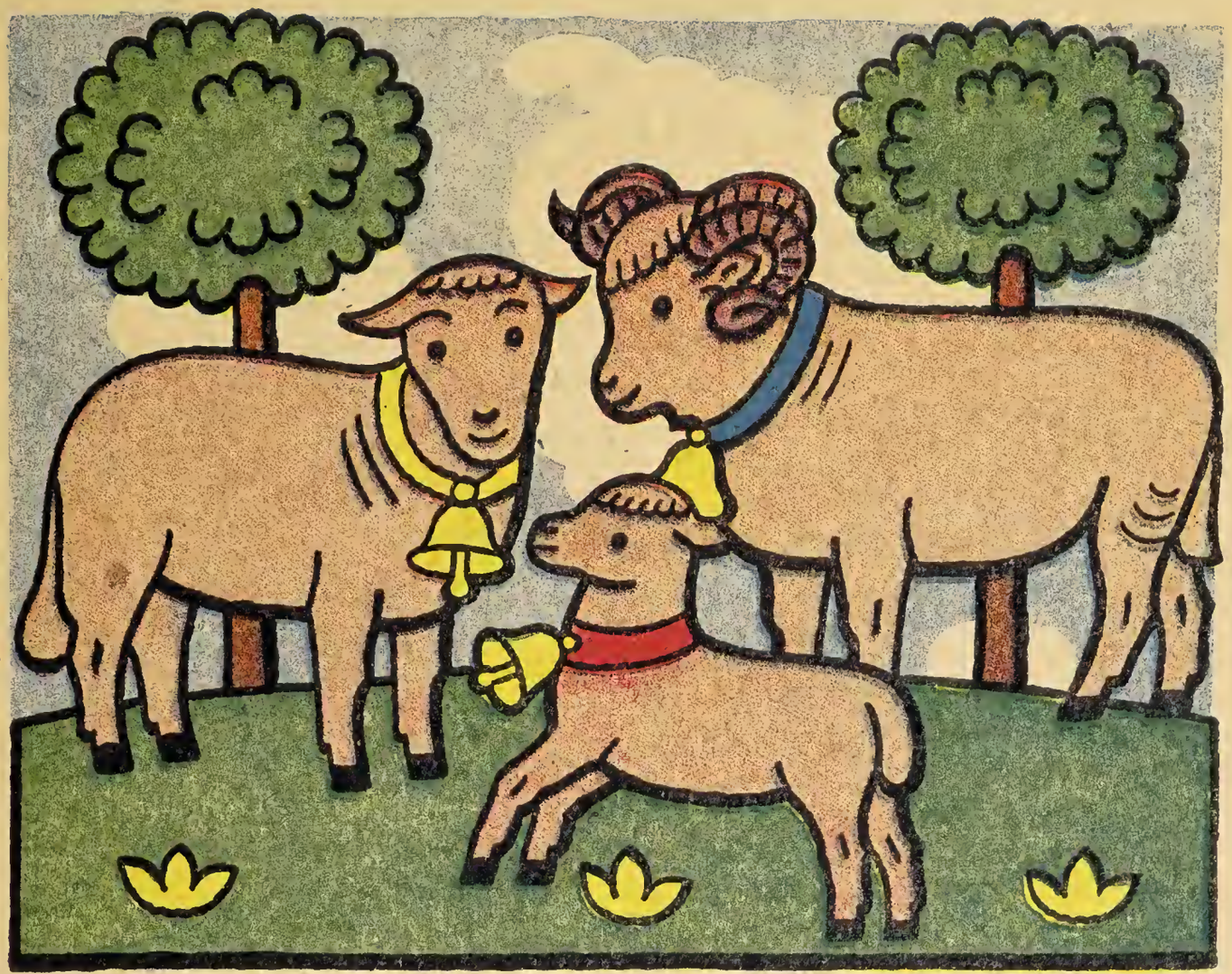

Ovce, moje ovce,
máte zlaté zvonce,
keď jich potratíte,
kožkou zaplatíte.

Černá ovce.

V jednom tureckém hostinci ukradl kdosi obchodníkovi tobolku s penězi. Byla z toho veliká hádka. Právě šel kolem hostince nábožný Turek. Zavolali ho, aby jim řekl, kdo je zloděj.

Nábožný Turek slíbil, že přijde po chvíli. Skutečně přišel a přivedl si černou ovci. „Tady je černá ovce," pravil. „Každý z vás ji pohladí po hřbetě. Ona pozná toho zloděje mezi vámi. Až ji bude hladit ten, kdo tobolku s penězi ukradl, ovce zamečí."

Všichni souhlasili. Všichni ovci pohladili po hřbetě, ale ona nezamečela.

„Žádný z nás není zloděj," pravil jeden Turek.

„Ukaž mi ruce," pravil mu nábožný muž. Turek ukázal ruce.

„Ty jsi zloděj!" zvolal nábožný muž. „Každý, kdo ovci pohladil, má učerněné ruce, protože já jsem ovci potřel sazemi, než jsem ji přivedl. Jen ty máš ruce bílé! Ty jsi ovci nepohladil, protože jsi se bál, že tě mečením prozradí."

A opravdu našli ukradenou tobolku s penězi u muže, kterého nábožný Turek takto usvědčil.

Pajmáma jde z louky
nese misku mouky.
Bude-li jí maličko,
přidá k tomu vajíčko!

Páv a kavka.

Ptáci chtěli sobě vyvoliti krále. I žádal páv, by byl zvolen pro svoji krásu.

Když také jiní ptáci za to žádali, řekla kavka: „Jsi sice krásný, ale kdyby za tvého království chtěl nás orel sežrat, kterak bys nás hájil?"

Dva koníci.

Jednou pásl se kůň sedlákův se hříbátkem na louce. Kolem jel knížecí kočár a koně v něm měli postroje stříbrem pobité.

„Chtělo bych míti takové krásné řemení," povídá hříbátko.

Když hříbě vyrostlo, prodal je sedlák knížeti. Nyní jezdil mladý koníček v řemení stříbrem pobitém kolem starého koně.

„Teď jsi spokojen, když máš co's chtěl?" povídá starý kůň.

„Ach nikoli," odvece koníček, „což nevidíš bič, který nade mnou sviští?"

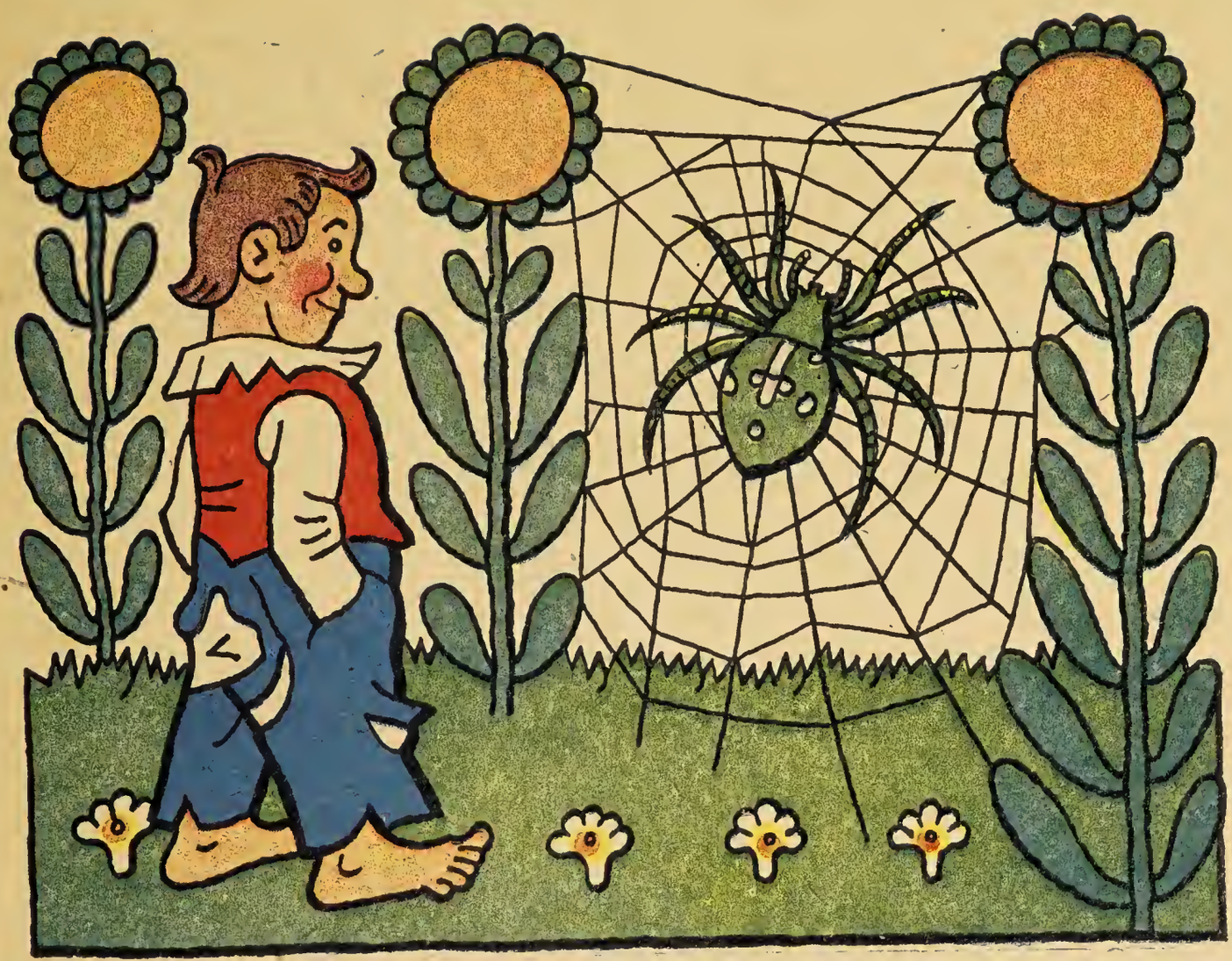

Roztrhaný kalhoty,
vítr do nich fouká,
budu si je zašívat,
pavouk nitě souká.

Lev a pavouk.

Jednou chtěl lev zabíti pavouka, ale pavouk prosil ho, by ho ušetřil, že bude mu prospěšný.

„Nevím, k čemu bys mi byl prospěšný," pravil lev, ale ušetřil pavouka.

Za nějaký čas stíhali lovci lva, který se ukryl v jeskyni. Pavouk zatím opředl otvor jeskyně pavučinou.

„Zde se jistě lev ukryl," pravil jeden lovec.

„Nikoli," pravil druhý, „neboť pavučina před vchodem je neporušená." Lovci odešli a lev byl zachráněn.

Cikán a jeho Jáca.

Jednou se cikán s čertem o peníze nepohodl. „Víš co, budeme se předbíhati," povídá čert, „kdo rychleji poběhne, peníze podrží." Cikán souhlasil.

Běželi a když uběhli velký kus cesty, povídá cikán: „To nic není, s tebou bych se styděl měřit. Ale mám malého synáčka, Jácu, ten s tebou o závod poběhne."

Cikán uviděl v poli zajíce a zavolal: „Hej, Jáco, běž!"

Zajíc vyskočil a utíká, čert za ním, ale zajíce nedohonil. Tak chytrý cikán vyhrál a peníze si podržel.

Svif, měsíčku, svif,
ať mi šije niť,
šiju, šiju si botičky
do sucha i do vodičky.

Švec a vodník.

Povídá se, že v jistém rybníce bydlel vodník, který lidi topil a dušičky jejich pod hrnéčky schovával. Jednou také utopil ševce, ale dušičku jeho nedal pod hrnéček, chtěje, aby mu boty šil a spravoval. Švec ušil mu překrásné boty. Když si je vodník obul, převrhl mu švec všecky hrnéčky s dušičkami a utekl. Vodník ho chtěl chytit, ale nemohl, poněvadž mu chytrý švec udělal takové boty, které ho tuze tlačily.

Od těch dob šije si vodník boty sám.

Hrbáček.

Hrbáčka zlobilo, že se lidé za ním ohlížejí. Vzal tedy veliký buben, postavil se u kostela na náměstí a bubnoval. Lidé se sbíhali: „Co se stalo?"

„Nic," pravil hrbáček. „Ale chtěl jsem, abyste se přišli na mne podívat."

„A co pak je na tobě zvláštního vidět? Nic!"

„To já také vím," pravil hrbáček. „A když vy to už také víte, snad se nebudete ode dneška za mnou ohlížet."

Táta náš šel na houby,
jestli on tam zabloudí!
Nezabloudí, těšte se,
on nám houby přinese.

Dědeček a víla.

Šel jednou dědeček do lesa na houby. Chudák už byl celý uchozený a nenašel nic. Pojednou tu na pařezu seděla hezoučká víla. „Ukáži ti, kde rostou houby, dědečku," pravila, „ale nesmíš si jich vzíti více, než kolik potřebujete doma k večeři."

Dědeček rád slíbil a šel za vílou. Po chvíli stál uprostřed mladého lesa a všude kolem byly krásné hřiby. Srdce se na ně smálo! Dědeček zapomněl, co víle slíbil a nabral si hřibů plný koš a ještě vrchovatou čepici a ještě si udělal ze šátku ranec. Když se blížil k domovu, křičel už zdaleka: „Děti, to je hub a jedna krásnější než druhá."

Spěchal do stavení a vysypal houby na stůl. Ale v tom okamžení proměnily se houby v zaječí bobky. Teprve pak si dědeček vzpomněl, jaký dal víle slib. Víla ho potrestala tak, že se mu ještě dlouho lidé smáli. Dědeček od těch časů nešel do lesa a raději jedl suchý chléb, než by si šel nasbírati houby k večeři.

Utíkej, Káčo, utíkej,
honí tě kocour divokej!
Káča utíká co může,
kocour ji chytit nemůže.

Jak rabín vážil kočku.

K moudrému rabínovi přišel kovář a žaloval: „Celý den jsem těžce pracoval. Hladov jsem přišel večer domů, ale žena mi nedala ničeho k jídlu. Pravila, že koupila dvě libry masa k večeři, ale že jí kočka všechno maso snědla. Nevěřím tomu, ona mě chce ošidit.“ Rabín nařídil kovářovi, aby přivedl ženu a přinesl kočku. Když se kovář vrátil, vzal rabín kočku a posadil ji na váhu. Kočka vážila zrovna dvě libry. „Zde jsou tedy ty dvě libry masa,“ pravil kovářově ženě rabín. „Teď mi pověz, kde je kočka?“ Zena se začervenala a slíbila, že už nikdy svého muže šidit nebude.

Ovce.

Ovčák vyhnal stádo své na pastvu do doubí. Věda, že ovce rády žerou žaludy, vylezl na dub a třásl jím. Pod strom rozprostřel svůj kabát. Ovce přiběhly, žraly žaludy a rozkousaly také ovčákův kabát.

Když ovčák slezl se stromu a uviděl co se stalo, zvolal hněvivě: „Jiným lidem dáváte vlnu na oděv, a mne, jenž vás krmím, nevděčně jste o kabát připravily.“

Vrána letí, nemá děti,
my jich máme jako smetí.
My je máme, neprodáme,
dobře si je vychováme.

Sedlák a šibal.

Jednou přišel sedlák na trh se selátky a prodal všecka až na jedno, které měl v pytli. I přistoupil k němu šibal za lokaje přestrojený a táže se ho, co by v pytli měl, a když mu sedlák pověděl, ptal se zase, zač je dá.

Odpověděl sedlák: „Za osm grošů."

„Dobře," odpověděl šibal, „tu máte zatím tvrdý tolar, vezmu sele domů, ukáži je pánovi a nebude-li se mu líbit, přinesu je zase nazpátek." A tak odešel.

Po malé chvíli byl tu již zase a vraceje pytel nazpátek, žádal o svůj tolar, pravě: „Pán sele nechce, že je tuze hubené." Po těch slovech vzal si tolar a zmizel.

V tom přišla Káča, tážíc se po podsvinčatech. „Tuhle máte jedno," řekl sedlák, „není drahé a vaši si na něm pochutnají!"

Otevřel pytel a tu vyskočila kočka jako havran černá. Neboť šibal si ponechal sele a vrátil sedlákovi pytel, do kterého dal na místo selete kočku. Káča se lekla a utíkala, a sedlák škrábal se za ušima a pravil, že se jistě podruhé tak ošiditi nedá.

Zima byla, bláto bylo,
cikáně se narodilo.
Zima je, bláto je,
cikáně už tancuje.

Prolhaný cikán.

Jednou chytil sedlák cikána, když kradl slepice. „Pantáto," prosil cikán, „pro všecko na světě, udělejte se mnou co chcete, třeba mi nabijte, třeba mě dejte k soudu, jen mne neházejte přes plot!" Sedlák se ptá: „A proč pak se právě toho bojíš?" Cikán mu vykládá: „Pantáto, to je pro cikána ta největší hanba, hodí-li ho někdo přes plot!" Sedlák si myslel, že tedy cikána nejvíce potrestá, hodí-li ho přes plot. Vzal ho za nohu a za ruku a šup! už byl cikán za plotem. Cikán se sedlákovi vysmál a utekl do lesa.

Angličan a Číňan.

Anglický námořník nesl na hřbitov jednoho čínského města věnec, aby jej položil na hrob svého přítele. Potkal Číňana, který podle čínského zvyku nesl svému příteli na hrob misku rýže.

„Kampak s tou rýží," smál se mu námořník. „Myslíš, že tvůj přítel vyleze z hrobu, aby ji snědl?"

„A ty myslíš, že tvůj přítel vyleze z hrobu, aby si přivoněl k věnci?" odvětil Číňan.

VYDALO ÚSTŘEDNÍ
DĚLNICKÉ KNIHKUPECTVÍ
A NAKLADATELSTVÍ (A. SVĚCENÝ),
PRAHA II., HYBERNSKÁ 7

VYTISKLA
LIDOVÁ KNIHTISKÁRNA
A. NĚMEC A SPOL.
V PRAZE

1923

Malá abeceda:

a b c č d ď e é ě f
g h ch i í j k l m n
ň o ó p q r ř s š t
ť u ú ů v w x y z ž

Velká abeceda:

A B C Č D Ď E Ě
F G H CH I J K L
M N O P Q R Ř S Š
T Ť U V X Y Z Ž